

DOMOLJUB.

Slovenskemu ljudstvu v poduk in zabavo.

Izhaja kot priloga „SLOVENCU“ vsakega prvga in tretjga četrtega meseca. Ako je ta dan praznik, izide „DOMOLJUB“ dan pozrej. Cena mu je 80 kr. za celo leto. — Spisi in dopisi naj se pošiljajo: uredništvu „DOMOLJUBA“, Ljubljana, v semeniških ulicah št. 9. Naročnina in inserati pa opravilstvu „DOMOLJUBA“ Vodniškove ulice št. 2. — Naznanila se vsprejemajo in plačujejo po dogovoru.

Štev. 6.

V Ljubljani, 20. marca 1895.

Letnik VIII.

Kaj je novega po svetu?

Pri nas v *Avstriji* se sedaj v državnem zboru razpravljajo zelo važne stvari. Državni poslanci sedaj sklepajo o novi postavi za davke. Ker sedaj še ni to posvetovanje končano, zato še ne moremo izreči sodbe, ali bo nova postava za davke kaj boljša za nas, kakor je bila dosedanja. Glede načrta omenimo, da se bo vvedel namesto dosedanjega pridobitnega in dohodninskega davka splošni pridobitni davek, da se bodo obdačile tudi vse družbe, hranilnice, posojilnice, ki pokladajo na koncu leta javne račune. Na novo se vvede osebni davek, katerega bo vsak toliko več plačeval, kolikor več dohodkov bo imel. To pa še ni določeno, koliko da kedo mora imeti najmanj dohodka, da je sploh dolžan plačevati osebni davek. Če se bodo pri tem kaj ozirali na revne ljudi, potem bode nova postava nekoliko boljša za naše razmere, ker se bo davek od zemlje in od hiš od vsacega goldinarja zmanjšal najmanj za 10 kr. — Bojé se pa nekateri krščanski poslanci, da bodo tudi pri tej novi davčni postavi nemško-judovski liberalci pustili za bogatine odprta kaka vrata, skozi katera se bodo lahko zmuzali, da jih — seveda reveže — ne bo preveč tlačilo breme hudih davkov.

Nadalje je še vedno mnogo govornice in pisarjenja glede spremembe volilne pravice. Liberalci bi najraje vso stvar zavlekli, ker vedo, da kolikor bolj se bo spreminjala sedanja volilna pravica, toliko slabše bo za liberalce, ki so kopito za sedanjo volivno pravico napravili popolnoma primerno na svoje liberalne noge. Kakor jim je bolj kazalo, tako so prikrojili volivno pravico, le da so za-se dobro poskrbeli. Tega odlaganja in prekladanja pa se je naveličal tudi presvetli cesar, ki je dosti dolgo potrpežljivo gledal to liberalno zavijanje in vrtanje. Nedavno pa je poklical svoje ministre skupaj ter jim je prav jasno in odločno naročil, da naj vendar enkrat pridejo pred njega s kakimi sklepi glede nove volilne pravice. Od tistega časa v ta namen izbrani odsek nekoliko bolj pridno deluje ter se je nadejati, da v kratkem

času pride z dovršenimi predlogi pred državni zbor. Kakšni bodo ti predlogi, se sedaj za gotovo še vse ne vé, vendar se kaže, da tako po volji ne bo judom in liberalcem, kakor so nekaj časa mislili. Poleg dosedanjih vrst volilcev nameravajo napraviti novo vrsto, katera bi volila 70 poslancev. in sicer bi jih polovico volili vsi tisti, ki sploh kaj davka plačujejo do 5 gl., ker tisti, ki plačujejo 5 gl. davka, imajo že zdaj volivno pravico za deželni zbor. Drugo polovico poslancev pa bi volili tisti, ki nobenega rednega davka ne plačujejo, kakor delavci, itd. pa vendar s svojim delom pripomorejo, da drugi zamorejo plačevati večje davke. Liberalci s te razdelitvijo niso zadovoljni, ker mislijo, da po tem potu pride v državni zbor preveč takih poslancev, ki ne bodo hoteli trobiti v liberalni rog. Natančneje bomo že o tem poročali svojim bralcem, ko bodo stvari o volilni osnovi kaj bolj dozorele.

Tudi glede *vojaštva* je cesar spregovoril v zadnjem času nekaj prav važnih besedij. Tirolci so ga namreč po svojih odposlancih prosili, naj bi se pri vojakih skrbelo zato, da bodo mogli vojaki ob nedeljah in praznikih hoditi k sv. maši ter da se odstrani tisto dvobojevanje mej vojaki, s katerim se sedaj rešuje čast, ker je to največja nespamet, pregrešna pred Bogom in posvetno postavo. Cesar je na to odgovoril, da je njegova odločna volja, naj se v tem oziru postave natanko spolnujejo. Upati je torej, da bodo zanaprej vojaki večkrat vdeleževali se sv. maše in da se ne bo pozabilo, da so cesarjevi vojaki tudi vojaki Gospoda vojskinih čet, ki so enako, kakor vsak drugi kristijan, dolžni spolnovati zapovedi božje.

Na *Ogerskem* se je sedaj zopet začel boj v gosposki zbornici zato, ali naj se judom dajo vse pravice, ali se smejo kristijani ženiti z judi in ali smejo kristijani prestopiti v judovsko vero. Čudni so ti zaslepljeni liberalci! Ljudstvo, vzlasti kmetovalci in delavci vsled slabih gospodarskih razmer stradajo in sicer vzlasti vsled pritiska judov, vlada pa hoče judom še večje pravice v dati roke. Zato tudi vlada pobija z vso silo ljudsko

stranko na Ogerskem in, kjer imajo volitve, pošlje vojake, da skrbijo za mir, v katerem je potem z raznimi sleparijami izvoljen vladni pristaš.

Na *Nemškem* imajo sedaj velike komedije z Bizmarckom, ki bo 1. aprila stopil v 80. leto. Nekateri hočejo, da bi ta dan po Nemškem slovesno praznovali, drugi, vzlasti katoliški Nemci, pa o tem nočejo ničesar slišati.

Kdor vé, kako je Bizmark pred 20 leti stiskal katoliško cerkev, kako je preganjal in zapiral škofo in katoliške duhovne, tak se pač ne bo čudil, da ga ne marajo slaviti katoličani. Pa tudi naši državi je bil Bizmark vedno najhujši sovražnik in zaradi njega so morali naši vojaki l. 1866 prelivati svojo kri, zaradi njega je Avstrija tudi v gospodarskem oziru veliko trpela. Kaj naj torej porečemo nato, ako takega sovražnika našega cesarja hočejo ob tej priliki častiti in proslavljati tudi liberalni Nemci v naši državi. Posebno na Štajarskem Nemci noré in hočejo Bizmarku lep dragocen kelih izročiti, na katerem bodo vtisnjeni grbi štajarskih mest, med njimi tudi nekaj slovenskih, kjer imajo Nemci večino. To je vendar grdo in kaže, kakšni domoljubi so liberalni Nemci.

Novoga ruskega carja bodo maja meseca kronali v Moskvi. Za to posebno slovesnost se delajo že velike priprave.

Na *Španskem* imajo vedno opraviti z uporniki na otoku Kubi. Ta otok bi postal rad samostojen. Zaradi čudnih vojaških homatij so odstopili ministri.

Na *Laškem* Krispi še ni razpisal novih volitev, ker se boji, da ga bodo novi poslanci — zapodili, kar bi prav pošteno zaslužil.

Vojška med *Kitajci in Japonci* še vedno ni končana. Japonci so še zmiraj na vrhu ter podirajo velikana s trohnelimi nogami. Bog daj kmalu mir, ker ljudje, vzlasti katoličani v teh razmerah veliko trpé.

Kaj je novega po Slovenskem?

Kranjsko. Iz Poljanske doline dné 13. sušca. Dolgo so že zeleti nekateri možje v Poljanski dolini, da bi se ustanovila kmetijska podružnica. Dospeli so vendar enkrat do tega, da se je njih želja vresničila. Člani so se toraj pričeli nabirati. dozdaj se je oglasilo 22 novih članov, in popred je bilo starih članov 18 v Poljanskem obližju, toraj bode nova podružnica pričela delovati z lepim številom. Člani se bodo združili iz občin Poljane Trate, Javorje in Oselica, vsled tega se bo imenovala podružnica »Poljanska dolina«. Želimo torej novi podružnici složnega delovanja, da bi bilo na korist vsem vrlim kmetovalcem v Poljanski dolini. — Iz Cirknice 6. marca 1895. Kakor po drugih krajih začeli so tudi pri nas nasprotniki katoliškega prepričanja širiti liste, ki so polni zabavljic čez duhovščino in sploh čez vse, kar je katoliškega. Znano je, da se je pred nekaj leti osnoval list z imenom »Domoljub«, ki naj bi ljudstvo navduševal

za vse lepo in dobro, vzbujal pravo katoliško zavest med slovenskim ljudstvom pod zastavo: Vse za vero, dom, cesarja. Nasprotnikom to ni bilo nič kaj všeč in kaj so storili? Ustanovili so proti »Domoljubu«, ki ga priporoča tudi naša duhovščina, drug listič in da bi ljudstvo slepili, dali so mu skoro enako se glasečo ime »Rodoljub«. To ni priporočanja vreden list, kar je že večkrat pokazal s svojimi napadi na prevzvišenega knezoškofa in s spisi, ki nikakor ne spodbujajo k čednosti. In ta list, ki nikdar se ni bil s pravo katoliško stranko, nekateri oblastnezi ponujajo ljudem, kakor Ipavec svoj česenj. Ne dajte se jim zapeljati, katoliški možje! Liberalnim listom ne dajte prostora v svojih poštenih katoliških hišah! Na nekatere prihaja v Cirknici kar po pošti kakor bi ga veter prinesel; drugim posebno v Martinjaku in drugod, ga vailjujejo češ, tukaj v tem listu je nakopičena vsa modrost. Cesarjev »Fronc« je menda izmed vseh najhujši. Pravijo, da »zna več ko hruške peč«, od kar širi po vasi »Rodoljuba«, iz katerega zajema svojo liberalno modrost. Limanice se sicer povsod zvito nastavljajo, toda ne boste vjeli nas prepričanih katoliških mož, ki hočemo se nadalje brati od duhovnikov nam priporočane dobre katoliške liste, ne pa tistih, ki nam jih bo ponujal kakšen liberalen »Fronc«. Če se vam pa kdo izmev takih, ki svoj plašč po vetru obračajo, vjame na limanice, pa ga imejte! Zvest bralec našega »Domoljuba«.

S Štajarskega. Svetli cesar so imenovali Slovenca dr. Fr. Hočevarja za profesorja računstva na visoki šoli (tehnik) v Gradcu. Za naslednika dr. Gertscherja, do sedaj predsednika okrožnega sodišča v Celju, bo imenovan izmed treh nadsodnijskih svetovalcev: Ulepič, Šupančič in Ledenic. Imena sicer pričajo da so možje slovenskega roda, vendar je njih mišljenje nemško. Z nobenim teh mož nam ne bo ustrezno. — Nekateri štajarski Nemci, ki skiljo zmiraj na Prusko, bodo podarili znanemu sovražniku naše Avstrije in sv. katoliške cerkve Bizmarku za 80 rojstni dan krasno kupo vredno okoli 2000 glđ. V kupo so vdeleni grbi raznih štajarskih mest, med njimi tudi grba mest Slovenjigradec in Slovenska Bistrica. No imeni pač dovolj jasno pričate, da ste ti mesti pristno nemški! S tem svojim početjem pač naši Nemci kažejo, da so slabi Avstrijci in slabi katoličani. Zoper to postopanje sta odločno ugovarjala slov. občn. zastopa trga Braslovče in občine Grize. — Pri Mali nedelji blizu Ljutomera nameravajo letos postaviti dostojen spomenik vrlému domoljubu, pisatelju in buditelju štajarskih Slovencev Antonu Krempelju, ki je kot malonedeljski župnik umrl l. 1844. Doneske za spomenik sprejemata vlč. g. dekan Iv. Skuhala in g. dr. Anton Mihalič, zdravnik v Ljutomeru. — Vodja drž. naprav proti trtni usi, gosp. Fr. Matjašič v Ptujju, bo v raznih krajih političnih okrajev Maribor, Ptuj, Ljutomer in Celje od 18. aprila do 13. maja podučeval spomladno ali se-leno cepljenje amerikske trte. — Naduđitelj Kapun v Konjicah je dobil naslov ravnatelja. — V Slivnici pri Šmarju se bode šola razširila na 3 razrede, na Polensaku pri Ptujju na dva in na Slatini na šest razredov. — G. Dominik Paskolo iz Slov. Bistrice, profesor in državni

svetovalec na Ruskem, je dobil od ruskega carja red sv. Ane. — G. dr. J. Sernec je kupil veleposestvo Anderburg pri St. Jurju ob juž. želez. — Iz St. Jurja ob juž. žel. v Griže (kakih 5 ur hoda) je potrebovalo pismo z napisom »I. I. v Grižah pri Žalcu« štiri mesece. Polz bi po letu menda tudi ne potreboval več časa! Kaj ne vesele poštne razmere?! — V železniškem vozu je nekdo spečemu mlinarju J. Aramu ukradel 216 gld. Neki blazni Nik. Bergomaž je 5. t. m. pridrl v stanovanje nadzupnika preč. g. Žuže na Laškem ter ga silno udaril po obrazu. Potem je vso hišno opravilo skoro popolnoma razbil. Le težko so ga zvezali in potem odvedli v blaznico Feldhof pri Gradcu. — Pri sv. Lenartu v Slov. Goricah sta se vsled materine nepazljivosti zadušila dva otroka. — Blizu Laškega trga se je ustrelil celjski poštni uradnik Avgust Sadnik. — Gostilničar Ant. Brežnik na Lopati pri Celju je 11. t. m. ustrelil volka ter dobil za to od okraj. glavarstva 10 gld. nagrade. — Č. g. Jurij Galun je dobil župnijo v Podsredi, čast. gosp. Jan. Kapler pa v Olimju; č. o. Jan. Azbe, kapucin v Celju, je prestavljen v Gorico.

Listek.

Sultanovi sužnji.

Carigrajska slika iz 17. stoletja.

5. V sreči.

Malo Marijco so bili izročili jedni sultanovih žená. S početka je dete potočilo mnogo solzá in grenko plakalo po stariših v daljni domovini in po ljubem bratcu, s katerim deklica ni smela nikdar občevati, katerega pa je včasih z višine videla v drugem koncu vrta; skoro vsak dan ji je prinesel tudi hromi Konrad pozdrav od Valterja in tolažilne besede, ubožec jo je pa tudi še sam po svojih močeh tolažil. Tako se je polagoma Marijca privadila svoji usodi. Vendar pa niso hudo ravnali z njo. Fatima, njena gospa, ni bila zlobna ženska. Navadno je počivala na razkošnih svilnatih blazinah, ali se je sprehajala po veličastnih vrtih, obiskovala je tudi druge sultanove žene. Ako je počivala, morala je Marijca ali kaka druga sužnja poleg nje ždeti in s pahljačo iz pavovih peres preganjati jej vročino. Pripravljeno je morala imeti sladko hladilno pijačo ter jo klečé podati gospej, ako jo je poželega. Na vrtu pa ali pri obiskih morale so nositi deklice za svojo gospodovalko pahljače, solnčnike in neobhodno potrebno pipo na vodo, iz katere turške žene navado ves dan pušijo.

Razven tega se je učila Marijca plesati, peti in brenkati; zakaj poseben dar je kazala za godbo ter imela tudi lep glas. Kadar je prišel sultan v palačo, kjer so bivale kneginje, morala je Marijca z drugimi sužnjami vred pred njim plesati in peti. Prebiral je deklica strune in nekda pred Mehemetom tako krasno pela neko Marijino pesem, da ji je dovolil sultan, da si izprosi kakeršno koli milost. Marijca pade na kolena in prosi, naj sme enkrat govoriti z bratom.

Dolgo ni razumel sultan, kateri suženj je brat male pevke. Ko je naposled čul, da je strežnik, ki nosi pred njim meč, pogladil si je brado in rekel:

»A na Juzufa misliš? Pa, saj bi bil že lahko vedel! Kako enake oči imata! — Pričakoval sem, da si izprosiš kakor druge deklice, kako lepo obleko ali sicer kako dragotino. Ker pa prosiš, da smeš govoriti z bratom, bodi ti! Vsaki petek med četrto in peto molitvijo smeta se videti v mojem rožnem vrtu. Črni Ali naj te tje in nazaj spremlja. Podarim ti tudi te uhane.«

Kdo je bil srečnejši kot Marijca? Bolj se se je veselila prihodnjega petka, kakor bliščečega lišpa, ki ji ga je podaril sultan.

Prišel je končno zaželeni petek, lep pomladanski dan, katere v Carigradu že svečan prinese, ko pri nas še vse sneg in led pokriva. Komaj je klicar s premnogih carigrajskih minaretov oznanil čas četrte molitve, prišel je že črni Ali po Marijco ter jo po skritih potih odvedel v sultanov rožni vrt. V prosti naravi sicer še niso vsceve cvetlice, a vrtnarji so razpostavili ob potih posode z rožami, ki so se razcvetle v rastlinjakih. V gredeh pa so se že ponosno dvigali tulipani, hiacinte in narcize. Toda deklici ves ta kras ni bil mar. Njeno oko je iskalo Valterja, pa zaman. Tu zadoni iz neke jazminove lope tako zaželeni glas bratčev:

»Marijca, draga sestra!«

»Valter, Valter, tu si!« klicala je deklica, od veselja vsa iz sebe, in v hipu pohitela bratcu v naročje.

»Stopi sem notri v lopo,« vabil jo je Valter.

»Tukaj naju nikdo ne moti, meniva se lahko, kar in kolikor se nama ljubi, dokler ne zaide solnce in klicarji z mestnih stolpov zopet ne prepojo svojega dolgočasnega speva: »Le jeden Alah je in Mohamed je njegov prerok.«

Deček in deklica sta v lopo sedla. Vpraševanja in pripovedovanja ni bilo ne konca ne kraja.

»Kako si že velik, Valter, in kako čudovito vreden jopič imaš!« klicala je Marijca.

»Da, Marijca, zato sem pa tudi sultanov oproda,« odgovarjal je deček in vspel se po koncu, da ga je sestra tem bolj občudovala od vseh strani. »Pa tudi ti si vzrastla in bogato, svilnato obleko nosiš; na zunaj si prav, kakor kaka imenitna turška gospa. In zelo dragocene uhane imaš!«

»O te mi je pa podaril sultan sam, ko sem pela ono Marijino pesem, ki jo mati tako radi pojó. In tu sem si izprosila dovoljenja, da se smem vsak teden enkrat pogovoriti. Kaj ne, na to ti nisi misil? Obleka je paš lepša, kakor ona, ki sem jo doma nosila, a ne da se primerjati z oblačili sultanke Fatime, kateri strežem. Njo da bi videl! samo najdražje blago, tanko kakor pajčevina, in lišp! Bisere ima velike kakor lešniki in svitle demante in drugačne drage kamene, katerim niti imena ne vem, zelene, rudeče, rumene in višnjeve. In koliko ima prstanov in veržic in zapon, vse iz zlata in čudovito izdelanih. In rekla mi je nekega dné, da bom dobila prav toliko dragotin in pa še več, ako bodem pametna in odrastem in me izročé sultanovim sinom. — Pa tega nočem, Valter. Kaj ne, da bi se morala tedaj poturčiti!

in kaj mi potem pomagajo vsa ona lepa oblačila in bliščeči lišp?

»Tako je, ljuba sestrice,« odgovarja jej brat. »Angelj varuh ti je dal dobro misel. In če bi ti postala prav sultanka in jaz sultan, in bi nam stregli vsi ti veličastni vrtovi in palače, in vsi sužnji in sultanovi vojaki: kaj bi to nam koristilo, ako bi pa ne bili otroci božji in dediči nebes? Ali se več, kaj je rekel Odrešenik? Kaj pomaga človeku, ako ves svet pridobi, na svoji duši pa škodo trpi?«

»Tako mi je zadnjič tudi Konrad rekel,« odvrnila je deklica. Sedaj sva namreč skoro vsak dan vkup, odkar so ga bili podarili moji gospé. In tako se velikokrat lahko celo uro pogovarjava, ko ždiva v sultankini prednji sobi. Odslej mi tudi ni tako dolg čas, kakor s početka; o tedaj sem pač dostikrat mislila, da žalosti umrem! Včasih se med seboj izprašujeva katekizem — Konrad ga zna gladko — in zgodbe sv. pisma ter ponavlja vse molitvice, ki jih znava od doma. Na vrstico je nabral olivnih jagod ter si tako napravil rožni venec. Kadar ga vkup zmoliva, sem vsa srečna in vesela.«

»Dobro jo je uganil Konrad. Precej jutri ga poprosim, naj napravi tudi meni tak rožni venec, ki ga bomo lahko z Antonom in Stankom skupno molili. Tako bomo najljubše ostali stanovitni v svoji veri. Zakaj, od kar sta rekla Janoš in Jurij, da se hočeta poturčiti, mufti na nas silno pritiska. Govoril in svaril jedino ne bo več dolgo, lotil se bo hujših sredstev.« Pripovedoval je nato Valter sestrici, kaj je doživel in kako je postal sultanov oproda. Potem ji je pravil, kako sta precej v začetku mislila, kako lahko je ubežati. »Res pride večkrat kaka krščanska ladija,« učil je Marijco. »Anton mi je tudi povedal, odkje so. Glej n. pr. ona ladija, katere jambora se vidiyo nad vrtnim zidom, je beneška kupčijska ladija. Pa kako morem priti čez zidovje? Na oni strani pa je že morje. Bog vé, ali bi dobila kak čoln, plavati tako daleč pa ne morem niti jaz, kako bi se le ti!«

»Izplaziti se skozí tako mnogo vrat se pa tudi ne moreva, kakor sem tedaj upala,« dodala je deklica otožno, »zakaj noč in dan stoje straže, in duri so vse zaprte.«

»Pa tudi, ako bi se to nama posrečilo,« nadaljeval je Valter, »in bi prišla celo do ladije, težko, da bi naju poveljnik ladije zopet ne vrnil sultanu, kakor mi je pravil Anton. Zakaj Turki vsako ladijo preiščejo in če najdejo kakega ubeglega sužnja, obesijo poveljnika, ladijo pa in ljudi vzamejo za plen s seboj.«

»Gorje! Ostala bodeva torej vedno v sužnosti in nikdar več ne vidiva starišev,« tožila je deklica.

»Obupala ne bova,« telazil je brat. »Prav zaupljivo bodeva molila k ljubi Materi Božji, da nama pride na pomoč. Ona je zelo usmiljena do ubogih ujetih kristjanov. Ali se veš, kako nam je pravil nekđaj naš učitelj doma, da se je prikazala pred veliko leti pobožnim možem na Španskem ali na Francoskem ter jim ukazala, naj ustanove red za odkupovanje ujetih kristjanov? Morebiti pride kdaj kak tak redovnik v Carigrad z veliko denarjem in nas vse odkupi od sultana.«

»To bi bili veseli!« vzkliknila je Marijca in tlesnila z rokama. »Morebiti bi smela se to lepo obleko in uhane, ki mi jih je podaril sultan, s seboj vzeti, da bi videli mati in tetke, kako lepo sem bila tukaj oblečena.«

»Nedimurnost mala ti!« smejal se je Valter. »Hvalila bova Boga, ako prideva v beraških cunjah domov. — A sedaj že vpije klicar, ki vabi Turčine k večerni molitvi. Moliva tudi midva, predno se ločiva, angelovo češčenje!«

Pokleknila sta nedolžni stvarci v lopi in odmolili lepo molitev, ki nas kristjane trikrat na dan spominja milostipolne skrivnosti včlovečenja Jezusa Kristusa. Nato sta si podala roke v slovo, v nadi, da se drugi teden ob isti uri zopet snideta.

A prišlo je drugače.

(Dalje sledi.)

Podoba iz življenja.

(Dalje.)

Sveti Jožef.

Španska pripovedka.

Na Španskem je živel nekđaj pošten tesar, ki je bil sv. Jožefu iz srca udan. Saj ta svetnik je že zdavna mogočen zaščitnik poštenih tesarjev, ker je bil sam kot rednik Jezusov tesarski mojster.

Našega tesarja je kaj rada obiskovala nesreča. Pomrli so mu žena in vsi otroci, le jedno hčer je še imel; obolet in oslabele je še sam in naposled se oslepel. Vse nadloge pa je moč potrpežljivo prenašal in svojega pobožnega zaupanja do Boga in sv. zaščitnika tudi v bridkih izkušnjah ni izgubil. Ker pa ni mogel delati, in tudi hči, ki mu je stregla, ni imela mnogo časa za delo, morala sta hišno opravo kos za kosom prodati, in se sta nazadnje zašla v velike stiske. Približala se je celo smrt. Predno pa je po blagem mojstru posegla kočena smrt, poslal je hčer po beleznika, da mu napravi oporoko. »Na oporoko mislite!« vzkliknila je hči ter zajokala; »saj nimate ničesar zapustiti, ubogi, ljubi oče!«

»Stori, kar ti ukazujem, dete!«

Beleznik pride. Ko vidi ubožno, le najpotrebnejšo opravo, misli sam pri sebi: »Starec je bil hud stiskač in skopuh; ubožen je le videti, Bog zna, kake zaklade ima skrite!«

Beleznik sede in prične sestavljati oporoko, kakor je sploh navada. Nato pa mu narekuje umirajoči tesar: »Svojo dušo izročim Bogu, svoje telo zemlji in imenujem za izvrševalca oporoke in hčeri varuha svojega zavetnika sv. Jožefa.« Ko je to izrekel, zaspal je v Gospodu sladko, kakor more le kristijan, ki ima živo vero in čisto vest. Beleznik je nevoljen zapustil hišo, v kateri je bilo tako malo zanj.

Sirotno hčer je sedaj v oszmelosti in zapuščenosti še huje bolelo ubožstvo. Dolgo je sedela nemo zalujoč ob bornem ležišču in gledala ljubo, tiho mrtvaško obličje. Nekdo na lahko potrka. Sirota odpre duri, in pred dekletom stoji častitljiv, skromen starček milega, prijaznega obličja.

»Nič naj te ne skrbi,« pravi dekletu. »Kar je potrebno, opravim že sam ter se v kratkem k tebi povrnem.«

Rekli zapustil je strmečo in čudovito potolaženo siroto. A kmalu se je starček povrnil s krsto in mrtvaškim prtom in vsem za pogreb potrebnim; prišli so tudi duhovniki, in vrli tesar je bil pošteno, krščansko pokopan.

To pa še ni bilo vse. Prav tedaj, ko so ubogega tesarja pokopavali, sedel je v lastni, lepi hiši v sosednjem velikem mestu bogat in spoštovan mož. Tudi na njegova vrata je potrkal skrivnostni ptujec. Vprašan, kaj želi, odvrne hišnemu gospodarju: »Ali se spominjate silnega viharja, ko ste bili vi z vsem svojim imetjem na poti iz Indije v Evropo in vas je na morju zalotil vihar?«

»Seveda se tega spominjam,« osupnjen odgovori bogati kupec; »pa kako vi to veste?«

»Ali se še spominjate obljube, ki ste jo napravili, ako vas Bog reši iz one nevarnosti?« nadaljuje ptuji starček, »da vzamete namreč najubožnejše in najkrepstnejše dekle za ženo?«

»Kaj pa da!« zatrjuje kupec; »a odkodi vi vse to veste, ko vendar nisem nikdar nikomur o tem spregovoril besedice?«

»Ali pa imate voljo izpolniti to obljubo?« vprašuje neznan starček naprej.

»Seveda, ali naj drugače ravnam? Kako mi je žal, da sem se doslej tako obotavljal!«

»Ali želite, da vam sedaj najrevnejše in najkrepstnejše dekle pokažem?«

»Kako hvaležen bi vam bil za to!«

»Pojdite torej z menoj!«

Kupec se je z nepoznanim ptujcem, čegar skrivnostno vedenje je imelo čudovito moč nanj, napotil in kmalu sta stala pred stanovanjem uboge sirote. »Ne jokaj več,« dejal je častitljivi starček deklici, ko je stopil v sobo, »in ne skrbi več za svojo prihodnost! Glej, ta-le gospod bode odslej skrbel zate. Kreposten mož je in s časnim imetjem obilno obdarovan; vzel te bode za ženo in te zvesto ljubil in čuval.«

V kratkem so obhajali ženitovanje, tudi skrivnostni dobrotnik je prišel. Ko sta ga pri veselem obedu novoporočenca prosila, naj jima pove, kdo da je, vstal je in rekel: »Jožef sem, od Boga izvoljeni spremljevalec Marijin in varuh božjega Deteta. Tvoj dobri oče, draga hči, ohranil je do smrti pobožnost in spoštovanje do mene in me je na smrtni postelji imenoval za izvrševalca svoje poslednje volje. Natanko sem torej vse izvršil; njegovo pobožno dušo sem nesel k Bogu, njegovo telo sem pokopal in kot tvoj varuh sem tudi tebe dobro preskrbel.«

V tem hipu se odpre strop v sobi in luč, lepa kot jutranja zarija, zasveti, in nebeško Dete se prikaže v sijaju in ogovori starčka: »Pridi ljubi oče, Mati Te kliče!«

Pobožna novoporočenca sta med to prikaznijo padla na kolena ter povzdignjenih rok prejela blagoslov svetnika, ki je prijel blagoslavljačo roko nebeškega Deteta in jo počasi vzdigoval, dokler nista sveti osebi izginili v oblakih.

Misijoni.

Krščanstvo v Vshodni Indiji.

Le polagoma izpodriva krščanska vera poganstvo v Vsh. Indiji. Največ je kriva temu počasnemu napredovanju krščanstva razdelitev tamošnjega ljudstva v kaste (razrede). Vsaka kasta se trdno drži svojih sto in stoletnih pravic ako morebiti celo ne zaničuje druge. Sicer jih je mnogo ki le na zunaj kažejo svoje poganstvo, a krščanstva ne sprejemajo radi. Angleži imajo v Prednji Indiji podkralja, najvišji gospodje pa so sami. Uprava v deželi je dobro urejena, ker vsprejemljejo le može, ki so se izsolali v njih učilnicah, ki so pa večinoma brezverske. Seveda se tudi domačini marljivo vglasaajo v te šole. Toliko učenci v šoli pač pridobe, da spoznajo, kako smešna je njih vera. A žal, koraka naprej do pravega Boga ne napravi vsakdo. Nekateri pridejo popolnoma ob vero, drugi si ustvarjajo svojega lastnega, nekako naravnega boga, večjidel pa ostanejo pri poganstvu, a očiščenem, kakor pravijo, od zmot. Bredejo po starih verskih knjigah, »veda« imenovanih, ter preiskujejo, kaj te uče. Tudi razlagajo si jih po svoje.

Pred sodki.

Indijski domačini se stanovitno drže starih izročil, podedovanih navad, pa ne opuščajo niti predsodkov. Mnogo se misijonarji prizadevajo, da bi odpravili vsaj poslednje. Primeri se, da se včasih kdo na videz uda, a ko bi imel svoje izpreobrnjenje očitno pokazati, mine ga pogum.

Tako je mlad bramanec, učenec, ki je v šoli zelo napredoval in tudi lepo živel, pripovedoval svojemu učitelju misijonarju, kaj se mu je zgodilo na domu o počitnicah.

»Ob zadnjih počitnicah,« pravil je mladenič, »ali so stariši na božjo pot v Tirupatti, kjer najbolj časte pogani malika Višnu. Pagoda (tempelj indijski) stoji na sedmih gričih. Kdor hoče vanjo iti, mora bramancem stražnikom plačati dve rupiji (okrog 2 gld.). Ko je bila vsa slovesnost pri kraju, vedli so nas k velikemu kamnitemu koritu, v katerega so vliвали bramanci vse leto dan na dan ostanke surovega masla, olja in raznovrstnih tekočin, s katerimi krope in lišpajo podobo malika Višnu. Ostuden duh je udarjal iz korita. Bramanci so nam slavili čudodelno moč te nesnage in naštevili razna ozdravljenja, ki so se neki že zgodila. Noben potnik, sklenili so svoje slavospeve, ne sme zapustiti pagode ne da bi okusil od te tekočine. Stariši so bili precej pripravljeni, v meni pa se je že vse obračalo, ko sem le mislil na to — in vendar — pristavil je žalostno, — nisem hotel starišev užaliti, in pil sem. Blizu tam je bil tudi majhen slap. Šli smo tudi k njemu, ker ima čudovito moč njegova voda. Ako se postavi pod slap vrh in kreposten človek, ostane voda čista! ako pa je grešnik, postane kulna in blatna. Sam sem poskusil, oče.«

»In kakšno je bila voda.«

»Nekoliko blatna,« priznal je ter zardel; »spoznal sem, da nisem Bogu vedno tako služil, kakor bi bil moral.«

Tako mislijo oni, ki so čuli že krščanski nauk. Kako sodijo se pogani, ki te sreče se niso imeli!

Stanovitni bramanec.

Dasi je težko bramanca spraviti na pravo pot, obupati vendar ni. Zakaj čim bolj trda je pri izpreobračanju, tem stanovitnejši je navadno izpreobrnjenec.

Tako je bilo z bramancom Mahadhevanom. Bil je dolgo v zavodu misijonarjev v šoli. Nadarjen je bil, a tudi izmed najzagrizenejših bramancev. Nekega dne so se poganski učenci svojim učiteljem naravnost uprli in napravili pravo vstajo. Med voditelji je bil tudi Mahadhevan. Toda niso mu mogli dokazati, preveč se je znal potajiti. Spodili so le tri njegove tovarise. Na Mahadhevana pa so odslej tem ostreje pazili. Da bi se dal kdaj krstiti, tega ni nikdo pričakoval.

Nekega dne pa se mladi pogani postavi pred očeta misijonarja in ga prične resno izpraševati o sveti veri. Misijonar je mislil, da se hoče mladenič norčevati z njega. Mrzlo ga je odpravil in mu s subimi besedami povedal naj od njega ničesar ne upa. Mahadhevan ni dal miru. Vedno in vedno se je vračal k istemu misijonarju, ker je imel vanj največ zaupanja, in mu zatrjeval da ima resno voljo, rešiti svojo dušo.

Dva meseca je misijonar tako poskušal mladeniča ki pa ni odjenjal. Tem vestneje in marljiveje ga je sedaj poučeval v svetih resnicah. Ko je ob koncu leta imel Mahadhevan zapustiti zavod, razložil mu je misijonar še skrivnostno pričujočnost Jezusa Kristusa v presvetem Rešnjem Telesu. Vedel ga je nato v domačo kapelo in z njim vred pokleknil pred Najsvetejšim. Ni bil še krščen a kaj rad je obiskoval Gospoda v kapeli.

Ko je dovršil šolo, dobil je v kratkem službo par milj daleč od misijonske postaje. Nekega dne, ko so imeli očetje ravno duhovne vaje, potrka na vrata misijonska zgodaj zjutraj nekdo. Neki misijonar odpre in začuden ugleda Mahadhevana.

«Škoda», pravi oče, «vsi obhajajo duhovne vaje, z nikomur ne moreš govoriti.»

«Kaj za to!» odvrne mladi mož. «Dovolite mi iti le v kapelo. Pol ure imam časa, in rad bi med tem obiskal našega Gospoda.»

Tast Mahadhevanov ni vedel, da se je njegov zet pokristjanil. Preskrbel mu je lepo državno službo, ki bi mu nesla 40 rupij na mesec. Misijonar pa, ki je pripravil Mahadhevana na krst, polagal mu je na srce, da ne sme iti tako daleč od misijonske postaje, ako mu je res blagor duše prva skrb. Odrekel se je velikodušno novokrščenec svoji svetni sreči, vsprejel bliže službo, kjer je dobival le 15 rupij na mesec. Dve leti je bil zadovoljen na tem mestu.

Sam vnet kristijan, postal je misijonar tudi svojim sorodnikom. Prva se je izpreobrnila njegova žena in prejela sveti krst. Zanj se več drugih. Sedaj Mahadhevan marljivo poučuje tudi svoje souradnike.

Gospodarske stvari.

Zavarovanje sadnega drevja proti zajcu.

Lepo se čitajo vrste g. grofa B., kateremu se je menda prvič vredno zdelo vzeti v roko slovensko pero v obrambo velikih svetinj — lovskih pravic. Že iz tega se lahko sumi, da nameravan predmet je manj vreden, kakor pa potreben zagovora. Vendar ako nas vse ne moti, tako za skledo leče ne bomo prodali svojega obstanka — kmet nasproti zajcu*), temveč ob važni priliki sedaj pri kovanju lovskega zakona povzdignili bomo močan glas: Gospoda glejte, da zopet ne zakujete kmeta! Povdarjamo, da ta se je po mnogih žalostnih skušnjah zbudil in se po malem zaveda svojih pravic, in če mu teh ne privoščite v novem zakonu, vstal bode znovič ta jekleni par, dokler ne bode imel zopet — luknje.

Mislimo trezno in sodimo! Kmet naš ne zahteva v novem zakonu več, nego je v drugih zakonih in javnem življenju zajamčeno: varstvo premoženja. Vendar se tukaj ne pretirava, temveč umikaje se ne zahteva varstva za pasivno, nego za aktivno njegovo blago, katero se nikjer ne sodi toliko po svoji vrednosti, kakor po svojem namenu. In če se od zgoraj in vseh strani kmetu priporoča v zboljšanje njegovega stanja sadjejeja, se je le čuditi, da skoraj od one strani slišimo besede, temu ravno nasprotno!

Sedaj pa k stvari! Gospod grof noče pripoznati nobene krivde na zajčji dlaki, rajši vzame to na svoje rame. Če so toraj drevesa od zajca objedena, kriv je — kmet, ker jih ni zavaroval. Kdor vé s kako naglo in silo spravlja kmet pozne svoje jesenske pridelke pod streho, kadar mu žuga jih zagrniti snežna odeja, on verjame, da je lahko med tem pozabil na mlado sadno drevje in ko bi se tudi spomnil, ne utegnil bi je zavarovati. Pozneje pa mu debel sneg ne dá to zamudo popraviti in — drevesca so izročena v milost lovčevim ljubljencem!

Sicer pa to delo ni tako lahko in gotovo, kakor gospod grof pravi. Najpreje se bi izvršilo z mazilom; ali kje dobiti takšno, ki bi trajalo z uspehom za cel čas zime? Neki učitelj je pred par meseci v solski drevnici namazal drevesca z mazilom od svinjske masti in voženka; ali že tretjo noč potem mu je zajec skoraj vse požrl. Enako so se mnogokrat izkazala še razna druga mazila.

Poskusimo z drugim sredstvom, s slamo, kôli, trnjem itd. To vse pa zahteva mnogo dela in gradiva, predno se okovari količkaj broječa množina nasadov. Vendar še to napravo pokončuje pogosto veter in sneg, tako da je h koncu zime vse raztrgano.

Še ena okolnost obtežuje zavarovanje. Na kmetih namreč sadé navadno nizka sadna drevesa, kakor imenovane prilikovce. Kadar zapade po meter ali blizu seženj debeli sneg in se nekoliko vleže, da naredi

*) Zalibog, da se je to tako naglo zgodilo. Op. pis.

skorjo, takrat lahko pricaplja lahkokračni dolgouheč in in se naseli prav med vejami drevesa, kjer gospodarji po svoje. Kako bi mu tu zavarovali? Mazilo ne pomaga, s slamo ali čem drugim pa vej dreves tudi ne moremo obvijati.

Saj že skušnje in dejanja kažejo, da kmet ni več tako razpoložen, da bi mogel storiti vse, kar bi želel in kakor bi hotel v obrambo svojih pridelkov. Treba mu torej pomoči od zakona, katero toliko bolj po pravici zahteva, ker je bil on in hoče biti sredotočje vsemu državnemu življenju. Če toraj stavimo nanj veliko nad in zahtev, nihče ne more zameriti, da terjamo zanj tudi pravic. Radovedni smo o tem slišati razgovor v deželnem zboru, kjer smatramo za pravega narodnjaka ne tistega, ki za narod obilno govori, temveč onega, ki za narod dela. Vsaj menda smemo kot podlago naroda šteti kmeta; toraj če kdo njemu nasprotuje, narodu nasprotuje. V r h o v s k i.

Seme za setev. Malokje si naš kmetič toliko pokvari, kakor pri izbiranju zrnja za setev. On navadno vzame kakoršno se je v jeseni navejalo in shranilo, ne brigaje se skoro za to, kar je temu primešano. Jezi se sicer po leti, da mu na njivah, obsejanih z žitom, tako živo cvete razen plevel; tudi mu ni prav, da v jesen leti iz vevnice vse polno črnega in sivkastega semena od plevela. Vse eno pa se malokateri potrudijo, da bi to zalego odpravil o pravem času pred setvijo, kateri je sedaj! Ne bode toraj menda odveč, nekaj besed ob tej priliki našim kmetom o važnosti čistega semena za setev, da jim s slabo letino ne bo prepozna tožba: Kakoršna setev, takošna žetev.

Samo od sebe se razume, da setev zmešanih semen nikoli ne obrodi enako čistemu semenu. Kakor pri živalstvu, enako pri rastlinstvu je videti, da ne živé plemena zraven družega mirno, temveč se širijo na škodo drugih. Sploh pa že imajo travna in plevelnata semena veliko večjo plodovitost nego prava žitna semena. Še več: ta semena držé tudi mnogo dalje svojo kaljivost nego ona, tako da jo še tako močen mráz po zimi ne pokvari. Vsled tega imajo plevelnata semena spomladi dvojno moč, ono v zemlji natrošeno s semenom in koreninami in še tisto, ki je primešana semenskemu zrnju.

Težko je odpraviti prvo, ker zahteva to delo mnogo truda in dela. Najlažje se stori brez škode še s tem, da se na taci njivah par let sadé sami okopavni sadeži, kakor turšica, krompir itd. Nato se utegne vsejati za par let detelja, da tako travnata semena izrabijo moč dotične zemlje za plevel.

Veliko lažje pa je očistiti zrnje od plevela. Seveda to delo tudi ni brez zamude, zato pa naj se opravlja tedaj, kadar je čas in ta je vselej po zimi. Zrnje se pa čisti na razne načine. Ako je pšenici primešana ljulika, se ta najgotoveje odpravi z vejanjem. Ker je ljulika lahko nasproti pšenici, je veter v vevnici odnese k plevam ali medlemu zrnju, samo nasipavati treba tako dolgo, da je zrnje popolnoma čisto. Druga plevelnata semena se odpravijo po malem z navadno rešeto, pri-

merno gosto, da zrnje ne gre skozi, drobno plevelnato seme pa.

Najtežje je pa razbrati dvojno zrnje enake velikosti. Med zrnji imajo namreč nekatera navado, da tiščé k drugim vrstam, tako da marsikateri kmet veruje, da se zrnje spreminja. Tak sitnež je pogosto oves, kateri se enako plevelu preseli k rži, najraje pa k ječmenu. Kupi čistega semena ječmenovega, pa ga sejaj par let, že ti je primešal se oves, da sam ne veš kdaj. Stori se morda nekaj na skednji, nekaj v shrambi in ker on v rodovitnejši zemlji obilneje obrodi, opomore si kaj hitro. Odpraviti ga je pa kaj težko. Ker ima velikost in težo enako ječmenu, ne gre od njega na rešetu, niti na vevnici, še novejša čistilnica ga ne odpravi. Ne kaže drugače, nego da se ga nekaj prebere z rokami, čeravno je to delo strašno mudno. Ta mrvica se potem posebej vseje na rodovito mesto in s posebno pazljivostjo požanje, da še ob tej priliki ne prikrade se zopet oves.

Enako kakor oves, tiščí posebno v ajdo neka divja vrsta, bolj medle podobe in velikih oluskov. Tudi ta se ne dá odpraviti drugače, da kupiš novo seme in ga na drugi njivi vseješ, ker ta obdrži kaljivost tudi v zemlji.

Še več in le preveč je vrst plevelnatah, in če bi kmet le koj takšno mešanico sejaj, bi nazadnje žel samo plevel. Vredno se je torej potruditi s čiščenjem semena, katero delo pa najhitreje in dosti gotovo hitro se opravi z novejšo čistilnico za zrnje. S takim strojem očistiš po 10 in še več mernikov žita na dan, pa odpraviš zlasti okroglasto seme grahorja, repice in družega plevela najgotoveje. Ker bi tak stroj bil morda jednemu predrag, kupi in rabi ga lahko cela vas ali občina. Stane pri g. Ig. Hellerju na Dunaju od 60 do 80 glđ. To pa le, ako se naročnik neposredno na g. Hellerja obrne, ker na ta način on lahko odbije odstotke, namenjene zastopniku ali agentu. Pohorski.

Razne novice.

(Božja pot s Trsata v Loreto.) V proslavo 600letnice Marijine hišice v Loreti vprizorilo se bo slavnostno romanj iz Trsata v Loreto in sicer 8. maja vvrsteno v tem-le redu: Dne 6. maja ob 2. uri popoldne zberó se božjepotniki v cerkvi na Trsatu, odkoder gredo v sprevedu na Reko, kjer se v luki vsedejo na parobrod, ki odrine ob 4. popoldne in pride v Ankono ob 4. zjutraj. Na kolodvoru v Ankoni bo že pripravljen vlak, ki popelje božjepotnike v Loreto. Ob 4. popoldne se romarji vrnejo z železnico iz Lorete v Ankono, od koder odrinejo v ladijo okoli 9. ure zvečer in se pripeljejo v Reko drugi dan 9. maja ob 9. uri dopoldne. Plačati je za vožnjo na morju in na železnici iz Reke do Lorete in nazaj v 3. razredu 6 glđ., v 2. razredu 8 glđ. in v prvem razredu 10 glđ. — Ako se jih dovolj oglasi za pot iz Lorete v Rim, bode tudi poskrbljeno,

da se dobi znižana cena na železnicah. Te božje poti se bo vdeležil tudi škof iz Krka mil. gospod Andrija Sterk ter šel tudi v Rim. — Kdor izmed Slovencev bi se mislil podati na to pot, naznani naj do 25. t. m. odboru v frančiškanskem samostanu na Trsatu, ali misli do Lorete ali do Rima.

(Iz Celovca.) [Kako se na Koroškem katehetom godi.] V drugem razredu v Lješah in v četrtem razredu pri Fari v Prevaljah je kaplan, ki uči krščanski nauk, otrokom priskrbel slovenske katekizme in nekaterim tudi zgodbe svetega pisma. Dne 1. svečana je pa učitelj četrtega razreda vse te slovenske knjige otrokom vzel. Na pritožbo je deželni šolski svet ukazal lastnikom, t. j. starišem, nazaj dati, toda ob enem je prepovedal rabo slovenščine pri krščanskem nauku v vseh prevaljskih šolah in celo v Lješah, kjer so v drugem razredu razven dveh deklic vsi otroci slovenski. Otroci ne smejo več slovenskih katekizmov seboj v šolo prinesiti. Kako bodo ubogi kateheti krščanski nauk učili brez slovenščine in brez katekizma, to vé le slavni deželni šolski svet. Kristus je rekel aposteljnomo: „Idite in učite vse narode!“ Kako bo pa sveta katoliška cerkev ta najvišji ukaz spolnovala, ako se ne sme posluževati jezikov dotičnih narodov?! Tudi znamenje časa. Zivela koalicija s tako jasno odkritosrčnostjo in resničnostjo!

(Ogenj.) Iz Šturij na Vipavskem 15. marca. Ne malo so se prestrašili ljudje v Šturji in Ajdovščini v jutro danes, ko je zronenje za ogenj preplašilo ljudi iz spanja. Ob enaki uri na jutro so nam lansko leto pogoreli dve tvornici in odvzeli več družinam kruh. In danes, ko si hitel iz postelje k oknu, zagledal si velik ogenj poleg predilnice. V prvem trenutku je vsakteri sodil, da gori stanovanje g. vodje predilnice in traven stoječe delalnice. Tedaj mizarji, strugarji in kovači-ključavničarji so tudi ob delo! si zdihnili. K sreči ni bilo tako. Pogorela je pila (žaga) St. Poljšaka iz Zapuž, ki stoji prav blizu predilnice. Nekaj dnij sem že ni imela lesa za delovanje, radi obilnega snega niso mogli ljudje v gozd; tako je bila par tednov pratna. Kako je ogenj nastal, se zato samo ugiblje. Je-li med zaganjem že par dnij tlelo, ali je kdo nalašč zažgal. Na gašenje ni bilo misliti, ker je burja razpihavala plamen po vsem poslopju, ko so zapazili ogenj. Posestnik ni bil zavarovan.

(Hranilnica in posejilnica v Trnovem) podaje svoj prvi računski sklep od 11. sept. do 31. decembra 1894: Vsepih I. Kranjske Raiffeisenove posejilnice presega vse naše pričakovanje. Natančneje poročamo o priliki. Za danes le kličemo: Bog živi trnovsko trdnjavo v obrambo notranjskega kmeta in njenevrle odbornike!

(Čudak.) V mestu Biere na Francoskem je umrl pred kratkim nenavaden mož. Od 17. leta pa do svoje smrti vestno zapisoval troške, katere je imel večjidel za smodke in obleko. Tekom 56 let je nosil 85 hlač in in 74 sukenj in telovnikov. Ta oblačila so ga stala 40 tisoč frankov. Imel je 208 srajc, in 306 ovratnikov v vrednosti 1500 frankov. Za vožnjo v omnibusu ali tramvaju — voza si nikdar naročil — je plačal okroglih

1400 fr. Nekaj časa je pil pivo in sicer je spil tekom 15 let 28.786 kozarcev piva. Ranjki bil je strasten kadilec; o tem poročajo njegovi zapisniki, da je pokadil 628.713 smodk, toraj na leto 11.217. Podarjenih je dobil 43.639 smodk, ostale je plačal sam z 62.500 fr. Statistika nogavic kaže, da je tekom 73 let porabil samo 62 parov nogavic, a plačal je za vsak par dobrih 18 frankov. Vsejedno opazimo nenavadno razmerje med številom smodk in nogavic. —

(Iz Dobrunjske občine) „Slovenski Narod“ od sobote št. 57 donesel je pod naslovom: „Dobrunjske občinske volitve“ nekoliko zabavljic na naše vrle gg. duhovnike oziroma na nas volilce. Ne vem, kako bi imenoval stranko, h kateri pripadam jaz, ker je dopisnik v „Sl. N.“ imenoval duhovnom nasprotno stranko „kmetiško stranko“. Jaz upam, da sedaj vsejedno še spadamo mi drugi k kmetiški stranki seveda ne k oni, katera zaničuje naše duhovne. Dopisnik pravi dalje, da je prišel še celo neki sosedni g. župnik pomagat. Ali drugih kmetov volilcev iz sosedne županije pa ni videl, kateri so tudi prišli ter volili nasproti tako imenovani, kmetaki stranki, ker niso marali, da bi imeli kdaj opraviti kaj z generalom iz Bizovika. Protu koncu še „Narod“ dostavlja — solzeč se — Edino Bizovik je ohranil svojo neodvisnost in ni volil je po ukazu „Slovenčevcev“. Odgovorjeno bodi: Bizovik je zmagal z ednim glasom večine in tu se je volil mož sam. Le malo toraj je še manjkalo in tudi Bizovik je šel rakom žvižgat, dasiravno v Bizoviku stoluje oni slavni general, kateri se je že dolgo poganjal za to, da bi sedel v občinskem odboru, a je pred bojem vrgel puško v koruzo če ravno jo je prej visoko vihtil nad glavo ter pri vsaki priliki kričal, misleč, da si s tem pridobi mesto v odboru, toda zmotil se je. Najbrže, da on ostane kmalu tudi v Bizaviku general brez armade. Moja misel je ta, da pri nas pri volitvah do sedaj odločuje še lastno prepričanje. Ni ravno neobhodno potreba traven „Sl. Naroda“ in njegovih apostolov. Imamo še tudi toliko razuma, da si izbiramo lahko sami svoje moze in ni potreba, da bi jih nam drugi vsiljevali.

(Kako se mlada sadna drevesca obvarujejo zajčjih zob?) Lovec izpod Jelovice pripoveduje, da je svoja drevesca v letošnji zimi na naslednji način obvaroval: Ubil je lisico, kos lisičjega mesa malo opekel nad ogujem, ter z njim drevesca dobro odrgnil. Zajci so prihajali na vrt prav trdo k drevesom, pa se na ta način zavarovanih ali zasmrajnih drevesc niti dotaknili niso, ko so druga drevesca, ki niso bila namazana, do dobrega oglodali. V vsaki vasi se še nahaja kak lovec, ki na zimo ubije kako lisico. Pomoček naj bi poskusili tudi drugi kmetje, katerim zajec mnogo škode napravlja pri drevescih.

(Pri fotografu.) Skopuh (ki se je dal fotografovati z rokami v žepih): „Ali sem dobro zadet?“ — Prijatelj: „Prav dobro! Samo to napako ima podoba, da tukaj držiš roke v svojih žepih, v življenju pa drugim segaš v žep!“

(Srečni!) Ali veš, kako sta se Janez in France pulila za Segunovo Jerico? — No, kateri je bolj srecen? — Janez — zakaj France si jo je obesil na vrat.

(Darilo.) Kranjska hranilnica darovala je sirarnici na Petkovcu pri Rovtiah znesek 70 gl. za napravo nove pinje za izdelovanje surovega masla. Za ta velikodušni dar izreka se slavnoistej najtoplejša zahvala!

(Iz Vrem), dne 15. t. m. O. činske volitve v Vremsem Britofu so se vršile dne 13. t. m. Zupan je izvoljen g. Leopold Dekleva, posestnik in gostilničar v Britofu in občinska svetovalca sta izvoljena Janez Požrl in Andrej Sila, oba posestnika v Britofu. — Zima nas zapušta, sneg je le še v zametih. Teloh, zvončki in trobentice že cvetó in tudi ptice že spomladanske pojó.

(Iz Šmartua pri Kranju) se nam poroča: Gosp. Anton Smid, kapelan na Vinici, bivajoč sedaj vsled bolehnosti na Gašteju pri Kranju, je nevarno zbolel, zato bodi pripo-ročen vsem znancem in prijateljem v „memento“.

(Vabile na osnovalni shod »Katoliškega narodnega društva«) za sodni ložki okraj, ki se bode vršil v prostorih župnišča v Starem trgu pri Ložu dne 25. marca 1895. Vpored: 1. nagovor. 2. Volitev odbora. Potem bode precej prvi redni občni zbor, na katerem bodo govorniki obravnavali društvenemu namenu primerne reči.

(Meste se je pogreznilo.) Kakor smo poročali, se je pred par tedni mesto Kučan v Perziji tako pogreznilo, da je popolnoma zginilo s površja zemlje. Avstro-ogrski podkonzul Rakovsky je bil takrat prav blizu nesrečnega mesta. Ta piše v nekem ruskem listu: »Na potu iz Askobada v Mešed obiskal sem mesto Kučan. Vsa poročila o grozni nesreči so resnična. Niti jedna hiša ni ostala nepoškodovana, vse mesto je v razvalinah. Po gotovih virih je pokončanih do 8000 ljudij. Še sedaj se podzemsko bobnenje in potres se še vedno ponavlja. Le samo 400 ljudi se je rešilo, kateri sedaj prebivajo v šotorih. Škoda je neizmerna — a perzijska vlada mirno gleda in niti v najmanjši reči ponesrečenim ne pomaga. — Še delavcev ni poslala na kraj nesreče, kateri bi bili marsikoga rešili izpod razvalin.«

S O M O

domaše detelje in lucerne, (nemške detelje) garantirano čiste dobi se po najnižji ceni pri

• **Ivanu Majdiču v Kranju**

Če se vzamejo cele vreče à 100 kg. je cena posebno ugodna. Ondi dobivajo se tudi razna druga semena, popolnoma čista jara rž in grahorno seme. — Glavna zaloga kot najbolje priznana — nega čovskega mavoa (gipza.)

VII. zvezek:

POVESTI

Andrej Kalan

izšel je ravnokar ter se dobiva komad 20 kr., po pošti 23 kr. v Katoliški Bukvarni in Tiskarni v Ljubljani. — Tudi III. in IV. zvezek sta še v zalogi.

Največja zaloga raznega semena

n. pr. večne nemške detelje (lucerne), štajarske detelje, inkarnatke, turške in traviške detelje, raznih vrst velikanske pese, ki je splošno znana kot najboljša krma; potem travna semena za suha, mokra, peščena ali ilovnata tla. Velika zaloga raznih semen salate, kumar, peteršilja, zelene, sladkega graha, fišola in drugih zelenjadnih vrst.

Mnogobrojna poseta prosi

Peter Lassnik
v Ljubljani.

211 (5—3)

Zahvala.

224 1

Ob preranej smrti naše nepozabljive predrage matere

Marije Košir roj. Hafner

izrekamo vsem, kateri so ljubo pokojnico mej njeno dolgo boleznijo obiskavali ali jo pa spremili k večnemu počitku, osobito pa še p. n. sorodnikom, pred. duhovščini, c. kr. uradnikom sodnije in davkarije, veleštov. učiteljstvu itd. svojo najskrenejšo zahvalo proseč, naj bi drago pokojnico ohranili vsikdar v blagem in pobožnem spominu.

Škofja Loka, dne 20. marca 1895.

Žalnočča rodbina Košir-jeva.

Tržne cene v Ljubljani

dne 20. marca.

	gl. kr.		gl. kr.
Pšenica, m. st.	7 10	Spch povejen, kgr.	66
Reš,	6	Surovo maslo,	90
Jedmen,	6 85	Jajce, jedno	3
Ovas,	6 26	Mleko, liter	10
Ajda,	6 75	Goveje meso, kgr.	64
Proso,	7 50	Telačje	68
Korusa,	7	Svinjako	68
Krompir,	4	Kostranovo	44
Leča, hktl.	12	Pilanc	60
Grah,	12	Golob	15
Fišal,	10	Seno, 100 kgr.	1 87
Maalo, kgr.	94	Siama,	7 70
Mast,	68	Drva trda, 4 kub. mtr.	7 70
Spch svet.	54	„ mehka,	5 70

Loterijske srečke.

Dunaj, 9. marca:	80.	75.	5.	34.	80.
Gradec, 9. marca:	20	65	52.	84.	72
Lina, 16. marca:	36	40	81.	62	44
Trst, 16. marca:	27,	11	34,	80	5

Priloga št. 14 „DOMOLJUBA“ izide dne 4. aprila 1895 zvečer.

Najcenejši in najboljši vir nakupovanja!

Ubald pl. Trnkóczy
lekar z raven rotovža v Ljubljani

priloga:

Ovet zoper trganje (Gichtgeist) lajša in preganja bolečine v križu, nogah in rokah. — Steklenica 50 kr., 6 steklenic 2 gld. 25 kr.

Marijnceljske kapljice za žolodec. — Steklenica 20 kr., 6 steklenic 1 gld.

Planinski kelišni ali prani sirop za odraslene in otroke; raztvaja stiz in lajša bolečine, n. pr. pri kašlju. — Steklenica 56 kr., 6 steklenic 2 gld. 50 kr.

Očvaljalne ali čistilne kroglice čistijo žolodec pri zabasanji, skafesem žolodec. — Skatulja 21 kr., jeden zavojček s 6 skatuljami velja 1 gld. 5 kr.

Medilna štupa za živino za se-tranje potrebe pri kravah, konjih in prašičih. — Zavojček z rabilnim navodom vred velja le 50 kr., 5 zavojčkov samo 2 gld.

Ovet za konje. Najboljše mazilo za konje, pomaga pri pretegu žil, steknanji nog, strusenji v beku, v križu itd., s kratka pri vnanjih boleznih in hibah. — Steklenica z rabilnim navodom vred stane le 1 gld., pet steklenic z rabilnim navodom vred le 4 gld.

Vsa ta naštetja in vsa druga zdravilna sredstva se dobijo v

lekarni

Ubalda pl. Trnkóczy-ja
v Ljubljani z raven rotovža

in se vsak dan s prvo pošto razpošiljajo. 144 (24-21)

Najboljša, izredno okusna je
župnika Kneipp-a sladna kava

OCHRANNA-ZNÁMKA

v rudečih štiroglatih zavitkih s sliko župnika Kneippa.

Oelzova kava

v rudečih okroglih zavitkih. 24-6

Vsaka posebej porabljena ali pomešana nameščata popolnem navadno zrnato kavo. Dobivata se v vsaki boljši prodajalnici.

Kjer ni zaloga, pošlje je izdelevatelj (Oelz v Bregencu) po pošti v zavojih po

4¹/₂ kilograma za gld 2 10.

639 24-14

Mih. Lavrič nasl. F. Grošel

trgovina s špicerijskim blagom in drž. pridelki

v Ljubljani na Poljanski cesti št. 11

priloga različnega travnatoga semena, domače in nemške detelje, predenice proste, kor ima sumo zato vrojeni straj. Pristni ribniški ščel, raznih vrst velikanske pose, laške repne seme, kaps (kasulsko seme), laneno seme (prosej), konoplje, sploh zanesljive kuljiva semena. 216 2

Vnanja naročila izvrši hitro in natančno.

POZOR!

Onim, kateri nameravajo staviti nova sloplja, oziroma prenavljati stara, priporočam izvrstni, preskušeni 205 3

kranjski škrl (Schiefer)

kateraga ne prekosi niti opeka, niti ploščevina. Dobiva se pri meni v večjih in manjših množinah prav po nizki ceni. Prevzamem tudi elegantna dela na zvonikih, cerkvah itd.; delo izvršim povsem povojno in cenó. — Za trpežno blago in dobro delo jamčim za več let.

96 5-5

Franjo Kovič

v Osredkih, p. Del (Lustthal), Kranjske.

Na prodaj je.

Radi preselitve na Goro pri Sodražici, prodam prostovoljno **dve sosedni hiši in zemljišče**

ob deželni cesti 1/2 ure od Sodražice, z gostilno, prodajalnico, mlino na tri tečaje, stopami na štiri tečaje, strugarnico, zidanimi svinjaki s kuhinjo in z lepim sadnim vrtom. Za hišo dober studenec. — Natančneje pojasnilo pismeno.

Jože Vesel

v Zamostecu pri Sodražici.

Fr. Petrič

v Ljubljani

Špitalske ulice.

priporoča veliko svojo zalogo vsakovrstnega

blaga za moške in ženske obleke

vzlasti domačega in brnskega sukna, razno volačno blago za ženska oblačila, rumburiko platno, cešir, tkanino, vsakovrstno hladivino, vse podlago in potrebščine za krojače, dalje svilnate, piketaste, platnene in bombažaste glavne in šepne rute.

Isborno, trpežno črno sukno za duhovniške obleke, talarje, haveloke itd.

Ostanki najraznovrstnejega blaga so v veliki izbiri po zelo znižani ceni na razpolago.

Posestvo na prodaj!

obstoječe iz hiše, hleva, poda, kozolca in drugih gospodarskih posolij; dalje osem njiv, sedem oralov travnika, dva oralna vinograda, trinajst oralov gozda in obilo sadnega drevja. Posestvo je oddaljeno dobre pol ure hoda od farne cerkve sevniške in leži na lepem solnčnem kraju zraven cerkve in sejmikha Žigerskiga vrha (Siegesberg) Ceno in druge pogoje pove lastnik

Franjo Jerančič

v Žigerskem vrhu hišna številka 20

Pošta Sevnica na Savi.

209 (3-3)

Isče se

oženjen samostalni pristavnik (majer)

za večje posestvo na spodnjem Štajerskem. — Zahteva se praktična izurjenost v poljedelstvu in šivinarji, posebno kar se tiče govedih in prašičev. Zmožnost slovenskega jezika neobhodno potrebna. Vprašanja: Fr. Kaiser v Ptuj.

zadnja cena

R. Miklauc

v Ljubljani, Špitalske ulice št. 5

naznaja, da je ravnokar prejel

mного novega blaga

za letna oblačila. Posebno priporoča prav lepo sukno (štof) in oajg za moške obleke itd. 160 10-3

Dobil je tudi posebno lepo in trpežno

volnato blago

za ženska oblačila. Prav lep oajg gladek in na kitice izdelan, dalje krasne svilnate rute najnovejše baže za velkonočne praznike.

zadnja cena.

zadnja cena.

zadnja cena

Delavnica kleparskih, ključarskih,

ANTON BELEC

Št. Vid nad Ljubljano

izdeluje ter ima v zalogi

cerkvene svetilnice ali stalnice

220 2 dve po

iz kositarja 12, 15, 18, 20 gld., iz medenine 22, 24, 28, 32 gld., iz topkaka 40, 50 gld.,

obhajilne svetilnice

iz kositarja po 2 gld., iz medenine po 5, 8, 10 gld.

pušice z zvončki

za pobiranje miloščine, iz kositarja po 1.50 gld. iz medenine 5 gld.

štedilna železna ogajliča

vsa železna in tudi razna za vsildati.

!! Pokrivanje zvonikov !!

Barvanje zvonikov

napeljevanje strešnih žlebov in strelododov.

Razne železne ograje, vrata, smrožja za pokopališča itd.

Si krtevjo zvonikov prevzema ob jednem tudi tesarska dela.

Kovino - tiskarskih, stavbenih in gibanorjskih del.

Herbabny-jev podfosfornasto-kisli apneno-železni sirup

Ta že 25 let s največjim uspehom rabljeni, od mnogih zdravnikov najbolje priznani in priporočani prani sirup rastaplja sluz, upokojuje kašelj, pomanjšuje pôt, daje slast do jedi, pospešuje prebavljanje in redilnost, telo jači in krepi. Železo, ki je v sirupu v lahko si privrajajoči obliki, je jako koristno za naražanje krvi, raztopljive fosforno-apnene soli, ki so v njem, pa posebno pri slabotnih otrocih pospešujejo naražanje kostij. Cena steklenici Herbabnyjevega apneno-železnega sirupa je 1 gld. 25 kr., po pohi 20 kr več za ravljanje. (Polovičnih steklenic ni.) 196 30-7

Svarilo! Svarimo pred ponaredbami, ki se pojavljajo pod enakimi ali podobnimi ime si, a so vendar posvoji sestavi in svojem učinku popolnoma različna od našega originalnega 25 let obstoječega podfosfornasto-kislega apneno-železnega sirupa. Zahteva naj te sorej vselej izrečno Herbabny-jev apneno-železni sirup. Paži naj se tudi na to, da je kraven stoječa oblastveno protokolirana varstvena znamka na vsaki steklenici in prosimo, ne dajte se zapeljati niti z nižjo ceno, niti s drugimi prevzetami, da bi kupili kake ponaredbe! 627 20-14

Osrrednja razpošiljalnica za provincoje: na Dunaju, lekarna „zur Barmherzigkeit“ Neubau, Kaiserstrasse 78. Prodajajo ga gg.: lekarničarji: v Ljubljani J. Svoboda, G. Piccoli, Ubald pl. Trnkócsy, W. Mayr; dalje ga prodajajo v Celju: J. Kupferschmid, Baumbachovi dediči; na Reki: J. Gmeiner, G. Prodám, A. Schludler, A. Mizsam, lekarničar. F. Prodám, M. Mizsam, drog.; v Brezah: A. Ruppert; na Sovodjem (Gmünd): E. Müller; v Celovecu: P. Hauser, P. Birnbacher, J. Kometter, A. Egger; v Novem mestu: A. pl. Sladovics; v Št. Vidu: A. Reichel; na Trbižu: A. Siegl; v Trstu: E. Zanetti, A. Settina, B. Bissolotto, J. Seravallo, E. v. Leutenburg, P. Prendini, M. Ravasini; v Beljaku: F. Scholz, dr. E. Kumpf; v Ormožju: J. Blažek; v Velikovu: J. Jobst; v Wolfbergu: J. Huth.

Pri zlatem dr. J. PSEPHOFER Zam goldenen Reichsapfel.
Iekarnar na Dunaju, I., Singerstrasse 15.

Kri čistilne kroglice, poprej **univerzalne kroglice** imenovane, so staro-
smano zdravilno sredstvo. — Že mnoge desetletij so te kroglice splošno razširjene, mnogi zdravniki jih
zapisejejo, in malo je rodbin, v katerih ni male zaloge tega izvrstnega domačega zdravila. — Od teh
kroglice velja: 1 škatljica s 16 kroglicami 21 kr., 1 zavoj s 6 škatljicami 1 gld. 8 kr., pri
nefrankovani pošiljavi po povzetju 1 gld. 10 kr. — Če se naprej pošlje denar, velja s poštnine proste
pošiljavi: 1 zavoj kroglice 1 gld. 35 kr., 2 zavoja 2 gld. 80 kr., 3 zavoja 3 gld. 35 kr., 4 zavoja
4 gld. 40 kr., 5 zavojev 5 gld. 30 kr., 10 zavojev 9 gld. 20 kr. (Moj nega jeden zavoj se ne more
odposlati.) — **Prosi se, da se zahtevajo izrečno Pserhoferja kri čistilne krog-**
lice in gleda na to, da ima vsaka škatljica na pokrovu na navodilu za rabe stojiči imenski
pečat J. Pserhofer in sicer v rdeči barvi. 190 12 10

Balsam za osebline J. Pserhoferja. 1 lonček 40 kr., s frankovano pošiljavo 65 kr. —
Tripčev sok, proti kataru, hripavosti, krčevitemu kašlju itd. 1 steklenica 50 kr. — **Ameriška**
maša za protin, 1 gld. 20 kr. — **Prašek proti potenju nóg,** škatljica 50 kr., s frankovano
pošiljavo 75 kr. — **Balsam za gušo,** 1 flakon 40 kr., s frank. pošlj. 65 kr. — **Zdravilna**
oceanol (Pražke kapljice), proti sprjenemu želodcu, slabej prebavljivosti itd. 1 stekl. 22 kr. —
Angleški čudni balsam, 1 steklenica 50 kr. — **Pijakarski prašek,** proti kašlju itd. 1 škatlja
35 kr., s frankovano pošiljavo 60 kr. — **Tannochinin-pomada J. Pserhoferja,** najbolje sredstvo
za pospejevanje rasti las. 1 škatljica 2 gld. — **Universalni obliž,** prof. Steudel-a, sredstvo
primerne ranam, oteklinam itd. 1 lonček 50 kr., s frank. pošljat. 75 kr. — **Univerzalna čistilna**
sol A. W. Bullrich-a. Domače zdravilo proti posledicam slabega prebavljanja, 1 pak. 1 gld.

Razen tukaj omenjenih izdelkov ima še vse v avstrijskih časopisih naznanjene tu- in inozemske
farmaceutične specialitete in se vsi predmeti, ki bi jih ne bilo v zalogi, na zahtevanje točno in po ceni
prekribe — **Pošiljate po pošti** vrže se najhitreje proti predpošiljavi zneska, večje pa tudi
proti povzetju. — Če se denar naprej pošlje (najboljše po poštnaj nakaznici), je poštnina
deseti nifja, nega pri pošiljavih s povzetjem.

Zgoraj imenovane specialitete dobivajo se tudi v Ljubljani pri G. Piccolli-ju.

227 **Želite?** 10-2
od živine izdatne koristi?
Krmite jo z
krmilnim apnom
in ne bodete se kesali.
5 kg gld. 1-20, 100 kg gld. 20
od Dunaja.
W. Barthel & Comp. Duzaj
X. Kaplergasse 20.

Alozij Vodnik,
kamenarški mojster Ljubljana
Kulovrovska ulica 32 in 34
priporoča najvažjo zalogo na
Kranjskem: Grobne spome-
nike od gld. 10 naprej, stro-
jarske ploče od gld. 20 na-
prej, ploče za pohištvo iz raz-
nih mramorjev, mramor-
zaik za tlak po cerkvah, ve-
zah in lepa smirgeosement-
ploče od gld. 2 m² naprej.

CENIK vin vipavske in istrske vinarske zadruga.

V skladišču v Šiški št. 9 nad 56 litrov: V pivnici (na drobno) na Bregu št. 1:

223 (24-1)	hektoliter	liter
Vipavsko belo I.	po gld. 24 — do 25 —	— 36
II.	23 — 23 50	— 36 do — 40
Vipavski Rulandec, desert	37 —	— 52
Rizling	30 —	— 48
Sipa	37 —	— 52
Burgundec	—	—
Istrski teran, stari	16 —	1-20
novi	18 —	— 32
Istrske bele	19 —	— 32
Istrski Refoškati	35 —	— 50
Refesko 100 but.	90 —	1 20

Zadrugi razpešljati vzorce in vina direktno.

Vsako
kaleri rabi odlikovane se-
ledčere tinkturo lekarne
Piccolli-jeve pri „Angelju“
v Ljubljani, si ohrani zdrav
in krepak želodec, lahko
prebavlja jedila in se obravi
zaprtju telesa.

Cena steklenici
je 10 novcev.
Vnanja naročila
razpošilja proti
povzetju zneska.

145 24-22

Kot zaščitilo se bobove kavo se priporoča | Najokrevalja, odine zdrava in ob enem
po zdravniških smekam, strokom in bolnikom; | najokrevalja priam k bobovi hrsti je!

KATHREINER-

KNEIPPOVA SLADNA KAVA.

CASTNI DIPLOM
1891-1894
8 ZLATIH KOLAJN

Pomni občinstvo in javnost
to listino zavojc s tuznanom
„Kathreiner“.

Najčistejši prirodni plod
v belih zrnih,
ki se ne dojo ponorejati.

Se dobi povsod: ½ Kile za 25 kr.